ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

С. КОРЕЦЬКИЙ

“ ” 2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо розвитку системи соціального захисту ветеранів війни та запровадження судово-реабілітаційної процедури

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425; Офіційний вісник України 2022 р., № 33, ст. 1738) такі зміни:

1. Статтю 1^1 Закону викласти в такій редакції:

“Стаття 1^1. Державна політика соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України

Державна політика у сфері соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України – системна та цілеспрямована діяльність органів державної влади, що ґрунтується на сукупності взаємоузгоджених цілей, принципів, заходів і засобів та спрямована на забезпечення реалізації прав і соціальних гарантій зазначених категорій осіб, створення належних умов для їх життєдіяльності, соціальної адаптації та реінтеграції, задоволення їхніх соціальних, економічних, правових і реабілітаційних потреб, а також формування в суспільстві шанобливого ставлення до них.

Державна політика у сфері соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України формується та реалізується на принципах соціальної справедливості під час встановлення обсягу пільг та гарантій, комплексності під час формування та реалізації заходів адаптації ветеранів війни до мирного життя, належного фінансового

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД
Сертифікат 04AF212836405D99040000002C6F3E00C320F400
Підписувач Кім Віталій Олександрович
Дійсний з 21.07.2026 0:00:00 по 20.07.2028 23:59:59
Мінветеранів
№ 29981/1.1/5.3-26 від 16.11.2026

забезпечення передбачених законом пільг та гарантій зазначеній категорії громадян, відкритості та рівного доступу до інформації про державні пільги та гарантії, механізми їх реалізації, доступу до реалізації права на отримання всіх пільг та гарантій, прозорості та підзвітності діяльності органів державної влади, їх посадових осіб у сфері соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

Під соціальним захистом ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у цьому Законі слід розуміти комплекс гарантованих державою постійних або строкових економічних, соціальних, правових та реабілітаційних заходів і засобів, спрямованих на забезпечення реалізації ветеранами війни та членами їх сімей, членами сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України наданих їм прав, пільг і гарантій, доступу до медичної, психологічної, соціальної, реабілітаційної та правової допомоги, а також на створення належних умов для задоволення матеріальних і духовних потреб, які обумовлені попередньою діяльністю ветерана війни пов'язаною із захистом Вітчизни та його особливим статусом в суспільстві.

Ветерани війни та зазначені в цій статті члени сімей мають право на правничу допомогу та доступ до правосуддя відповідно до закону. До ветеранів війни може застосовуватися судово-реабілітаційна процедура на підставах, установлених Кримінальним кодексом України, та в порядку, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України.”

2. Після розділу III[1] доповнити Закон новим розділом III[2] такого змісту:

“Розділ III[2]

ГАРАНТІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, СУДОВО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА

Стаття 16[2]. Право ветеранів війни на участь у спеціальних програмах з реабілітації та реінтеграції у випадку вчинення правопорушення

З урахуванням особливого характеру військової служби, пов’язаної із захистом Вітчизни, та у разі вчинення ветераном війни кримінального правопорушення, держава гарантує ветеранам війни право на участь у спеціальних програмах реабілітації та реінтеграції у суспільне життя.

Зазначене право реалізується шляхом застосування до ветеранів війни спеціальних правових, соціальних та реабілітаційних заходів, у тому числі судово-реабілітаційної процедури, передбаченої кримінальним процесуальним законодавством України.

Слідчий, прокурор або суд після встановлення статусу ветерана війни роз'яснює особі можливість застосування судово-реабілітаційної процедури у випадках та порядку, визначених Кримінальним процесуальним кодексом України. Інформування про соціальні гарантії та порядок їх реалізації здійснюється уповноваженими органами в межах їх компетенції.

Стаття 16^3. Програми з реабілітації та реінтеграції ветеранів війни у суспільне життя

Програми з реабілітації та реінтеграції ветеранів війни у суспільне життя передбачають реалізацію у визначеній послідовності комплексу заходів і засобів, спрямованих на відновлення соціальних функцій ветеранів війни, поліпшення їх психологічного та фізичного стану, збереження та підвищення їх соціального статусу, повернення до активної участі у цивільному житті та професійній діяльності.

Програми з адаптації ветеранів війни у суспільне життя можуть поєднувати елементи правових процедур, передбачених кримінальним та кримінальним процесуальним законодавством України, з соціальними, медичними, психологічними та реабілітаційними послугами, надання яких регулюється законодавством про соціальні послуги.

Такі програми мають враховувати індивідуальні потреби особи, що погодилася на їхнє застосування.

У випадках, визначених законом, держава забезпечує можливість застосування до ветеранів війни, які вчинили кримінальне правопорушення, судово-реабілітаційної процедури.

Судово-реабілітаційна процедура як спрямований на подолання особливих медичних, психологічних та соціальних проблем (у тому числі обумовлених виконанням обов'язків військової служби при здійсненні заходів по захисту Батьківщини) комплекс заходів з реабілітації та реінтеграції ветерана війни у суспільне життя, реалізується шляхом укладення угоди, передбаченої кримінальним процесуальним законодавством України та передбачає надання ветерану війни послуг з лікування, консультування, соціальної реабілітації та підтримки.

Стаття 16^4. Мета та принципи судово-реабілітаційної процедури

Метою судово-реабілітаційної процедури є сприяння відновленню, соціальній реабілітації та реінтеграції ветеранів війни у цивільне життя, запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень та підвищення рівня громадської безпеки.

Основними принципами здійснення судово-реабілітаційної процедури є:

добровільність участі у програмі – участь можлива виключно за згодою ветерана війни та за умов, визначених кримінальним процесуальним законодавством України;

терапевтичний підхід – альтернативний підхід у кримінальному провадженні, за якого фокус переноситься з покарання на відновлення, лікування та ресоціалізацію людини, яка вчинила правопорушення внаслідок психологічної травми (зокрема бойової).

травмочутливість – визнання та врахування потенційно травмуючого впливу бойового та іншого пов'язаного із збройною агресією досвіду на психічний стан, поведінку та потреби ветеранів війни при формуванні та реалізації державної ветеранської політики.

людиноцентричність – пріоритет гідності, безпеки людини, забезпечення реалізації її прав і свобод;

міжвідомча і міжсекторальна взаємодія – узгоджена діяльність суду, органів прокуратури, пробації, центрального органу виконавчої влади у справах ветеранів, медичних, соціальних та інших служб;

недискримінація – рівний доступ ветеранів війни до програми незалежно від статі, віку, релігійних та інших переконань, етнічного чи соціального походження або інших ознак, недопущення дискримінаційних дій щодо ветеранів війни учасників судово-реабілітаційної процедури;

недопущення стигматизації – визнання того, що особа не є тотожною своєму правопорушенню, а поведінка може бути наслідком отриманого психотравмуючого досвіду при виконанні обов'язків військової служби під час захисту Батьківщини;

принцип "рівний рівному" – залучення до підтримки і супроводу ветерана війни учасника судово-реабілітаційної процедури осіб із схожим досвідом військової служби та успішної реабілітації та реінтеграції у суспільне життя.

Стаття 16^5. Соціальна реабілітація та реінтеграції ветеранів війни (учасників судово-реабілітаційної процедури)

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, є відповідальним за організацію соціальної реабілітації ветеранів війни учасників судово-реабілітаційної процедури, а також за забезпечення координації діяльності державних органів, установ, організацій та об'єднань громадян, що вирішують проблеми соціального захисту ветеранів війни (учасників судово-реабілітаційної процедури).

З метою сприяння соціальній реабілітації ветеранів війни учасників судово-реабілітаційної процедури, діє система наставницької підтримки, що ґрунтується на принципі “рівний-рівному”.

Наставником може бути ветеран війни, який має досвід успішної реабілітації та реінтеграції у цивільне життя та пройшов відповідну підготовку за програмою, затвердженою центральним органом виконавчої влади у справах ветеранів.

Порядок та умови забезпечення соціальної реабілітації ветеранів війни учасників судово-реабілітаційної процедури, наставницької підтримки, а також типова індивідуальна програма реабілітації ветерана війни затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16^6. Інформування та підвищення обізнаності

Органи державної влади та місцевого самоврядування інформують громадськість щодо здійснення державної політики у сфері реабілітації та реінтеграції ветеранів війни у суспільне життя, підвищують рівень обізнаності щодо наявних правових і соціальних гарантій ветеранів війни та механізмів їх реалізації.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України забезпечує популяризацію програми з реабілітації та реінтеграції ветеранів війни у суспільне життя шляхом впровадження відповідних інформаційних, освітніх та комунікаційних кампаній, поширення соціальної реклами та залучення інститутів громадянського суспільства.”.

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з дня набрання чинності нормативно-правовими актами, необхідними для реалізації положень цього Закону.

2. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України:

1) протягом одного місяця з дня набрання чинності Законом вжити заходів щодо приведення у відповідність із цим Законом підзаконних нормативно-правових актів, забезпечивши набрання ними чинності одночасно із набранням чинності цим Законом, шляхом:

приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова
Верховної Ради України